

ידוע לי כי בגלרייה הנ"ל עמדו למכור רה עתיקות מאוסף העתיקות של השר משה דיין.

הנני מבקש לדעת:

- 1) האם ביקשו וקיבלו הגלרייה הנ"ל, או מר משה דיין, או הגברת גרא, או כל אדם אחר שהוא, היתר לייצא עתיקות אלה מאוספו של מר דיין?
- 2) האם קיבל פעם מאן-דהוא היתר לייצא עתיקות מאוספו הפרטי של מר דיין?

אז: שר החינוך והתרבות.

"הארץ" של יום 9.10.67 מסר כי מועד האותו מועד הודיעו קציני צה"ל לאגף העתיקות על מציאת עתיקות ברמת-הגור, לן, וכי כעבור שבוע מיום ההודעה, נעל-מו כל הממצאים שאותרו.

הנני מבקש לדעת:

- 1) האם נמסרה לאגף העתיקות הודעה כנ"ל?
- 2) אם נמסרה — האם הוברר ל-אילו מימצאים הכוונה?
- 3) אם נעלמו מימצאים — א. האם נערכה חקירה? ב. על-ידי מי התנהלה? ג. מה היו מימצאי החקירה?

מי הואשם?

אז: שר המישטרה.

"הארץ" מיום 8.10.69 מסר כי צעיר בן 24 מחולון נעצר כחשוד בחפירה ללא רשיון ונגיבת שני כדים עתיקים באתר ארכיאולוגי באזור.

הנני מבקש לדעת:

- 1) האם ידיעה זו נכונה? האם הצייר הנ"ל הועמד לדין, והורשע? אם כן, מה היו סעיפי ההרשעה, ואיזה עוון הוטל עליו?
- 2) מאז קום המדינה — א. כמה אנשים נחקרו כחשודים ביצוע עבירות על פקודת העתיקות? ב. נגד כמה אנשים הוגשו גליונות אישום? ג. אילו עבירות ביצע כל אחד מהנאשמים? באיזה נסיבות? ואילו עוונות הוטלו על מבצעי העבירות?

אילו עונשים?

אז: שר הביטחון.

"הארץ" של יום 17.12.68 מסר כי קנס של 250 ל"י ומאסר של שישה חודשים, מהם שלושה במועל, הוטלו על ידי בית-מישפט צבאי בחברון על שאכר יוסף נימר אידוה, שנמצא אשם בחפירת עתיקות ללא רשיון.

אותו עיתון מסר ב-9.5.69 כי סוחר עתיקות מחברון, הפעל ללא רשיון מודים, נידון בבית-מישפט בחברון לקנס של אלפיים ל"י ולמאסר של שבעה חודשים, מהם שלושה חודשי מאסר במועל.

הנני מבקש לדעת:

- 1) האם הידיעות הנ"ל הן נכונות?
- 2) האם הועמדו אחרים לדין — ברמבי השטחים המחוזיים — על עבירות כאלה? שכן שעניינן עתיקות? אם כן —

- א. מאז נכבשו השטחים המחוזיים על-ידי צה"ל, כמה אנשים הועמדו לדין בעבירות כאלה?
- ב. אילו עונשים הוטלו על מבצעי העבירות?
- ג. אילו עבירות ביצע כל אחד מהנאשמים שהועמדו לדין?
- ד. האם הועמדו לדין גם קוני עתיקות מסוחרים אלה, כמשתפים או כמחזיקי רכוש גנוב?

אז: שר החינוך והתרבות.

ביום 14.12.71 השיב שר החינוך והתרבות על שאילתה בקשר עם פגיעת טרקטור בחומת חצור העתיקה והריסתה.

השר ציין בדברי תשובתו כי מישרדו ביקש להעמיד את האזור הפגוע לדין על הפגיעה בעתיקות, והוסיף: "כמו כן אנו מבקשים להוציא צו-מיניעה נגדו, אנו חוננים גם אפשרות של תביעת נזיקין נגדו".

הנני מבקש לדעת:

- 1) האם ביקש המישרד אי-פעם הוצאת צו-מיניעה נגד אדם כלשהו, בניגוד לפגיעה בעתיקות, או חבטת אדם לנזיקין (בין פגיעה כזאת)?
- 2) אם כן — מתי זאת מי?

תמונת השבוע

חודש ימים של מזג-אוויר קשה במיוחד, הגיע השבוע לשיאו במעטה שלג שאפף את הנקודות הגבוהות ברחבי הארץ.

במדינה

השנה שבה לא

התחדשה האש

קאריקטורה אחת מיצתה את תוכנה של 1971, כפי שתיכנס להיסטוריה. היא משתמשת בסימטת חגיגה-מולד הנוצרי: "שלום עלי אדמות ורצון טוב כלפי כל אדם". אולם בתיקון קל: "הפסקת-אש מבחינה ישראלית היתה סיסמה מתקנת זו קולעת עוד יותר.

כי העובדה המכרעת של 1971 בחיי ישראל היתה זו: שבמשך כל השנה לא התחדשה האש, ובסוף השנה לא נראתה המלחמה קרובה יותר מכפי שנראתה בראשיתה.

מיבחרן 72. במציאות הישראלית, זהו הרבה מאד.

המשך הפסקת-האש במשך השנה, והאמונה הכללית שלא תפרוץ מלחמה גם בעתיד הנראה-לעין, איפשרו למדינה להתפנות סוף-סוף לבדק ביתה, רבים הצטערו על כך, כי הסרת המיכסה מעל ענייני-הפנים של המדינה גילתה שהם הונחו במשך שינים רבות מדי, התמוטטו מערכות הבריאות והשיטור, גדלו הפערים החברתיים והמוסריים.

היו שקיפו בסתר ליבם שתפרוץ מלחמה, ושזו תסגור את המיכסה. אולם היתה זאת תיקוה מסוכנת. שהרי כל הבעיות האלה קיימות, והופכות מסוכנות יותר משנה לשנה. רק טיפול מזורז ודראסטי יכול להביא לריפוי בעוד מועד.

זה יהיה, כנראה, המיבחר של אלף תשע מאות שבעים ושתיים.

כלכלה

חיזו ורעם

ללא כישוף

אזרח נורמלי מתייחס אל תהפוכות כלכליות כמו אל הרעם והברק. הוא יודע שיש להן סיבות הגיוניות ותוצאות מורשיות, כך זה נראה לו בכל זאת כמעשה-כישוף, בלתי-מוכן ובלתי-נפתס.

גם המהפכה הכלכלית של השבוע האחרון — פיהות הדולאר וייסוף המטבעות של המדינות העשירות — נראתה לו כך. הוא הבין שזה חשוב, אך לא הבין מה קרה, מדוע ולשם מה.

אך הדבר הוא, ביסודו, פשוט למדי: **מה?** השער, שעל פיו מחשבים ומחליטים מטבעות של מדינות שונות, נקבע באופן שרירותי.

ביולי האחרון, כשהגיע משבר הדולאר לשיאו, קבעו כמה מדינות "שער ניידי".

כלומר: לא נקבע שער שרירותי, אלא הדבר נשאר לקביעה בשוק החופשי, לפי הערך האמיתי של המטבעות. כתוצאה מכך ירד הדולאר, ועלו המארק הגרמני, היין היפאני וכו'.

עכשיו נקבע שער שרירותי חדש, המותאם למציאות. מכיוון שאינו שונה בהרבה מן "השער הנייד" שנקבע במציאות החדש דשים האחרונים, היה השינוי האמיתי בש"בוע האחרון קל מאד (אך השינוי לעומת השער הקבוע מלפני חצי שנה היה גדול, הגיע כמעט ל-15%).

מדוע? הדולאר נפגע, מפני שירצות-הברית הקריבה את עצמה במשך דור שלם.

היא עזרה לבנות מחדש את הארצות שנוצחו במלחמה (גרמניה ויפאן) ואת הארצות שניצחו, אך נהרסו מבחינה כלכלית (בריטניה, צרפת וכו'). היא גם הוציאה הון-ענק על החזקת מערכת-ביטחון עצומה, להגנת "העולם החופשי", בשעה שהמנוצחים היו משוחררים מעול זה.

יתר על כן, בעוד המדינות האחרות הקימו לעצמן (בנפרד או במשותף, במיסוד גרתי השוק האירופי המשותף) תומות גבורות של מכס-גמגן, נשארה ארצות-הברית כמעט בלי הגנה כזאת.

מתוך שיקולי יוקרה, לא רצתה וושינגטון לפתח את הדולאר בעוד מועד. עכשיו נכנעה למציאות.

איך זה יושפע על הדין? ה"ל" קשורה לדולאר, ממילא קרה ל"ל" בדיוק מה שקרה לדולאר: היא פחתה לעומת המטבעות האחרות, אך נשארה יציבה לעור מת הדולאר עצמו.

איך זה יושפע על המשק? ישראלי? הייבוא מאירופה יתייקר, אך מכיוון שהשער הנייד כבר ייקר את ה"יבוא הזה בהודשים האחרונים, יהיה ה"ייקור הנוסף קל, בגבול אחוז עד שלושה אחוזים. רק הייבוא מצרפת יתייקר יותר, מכיוון ששער הפראנק לא היה ניידי.

לעומת זאת, היו צריכים להשתפר סיכויי הייצוא הישראלי לארצות-אירופה, התופס סות כיום שלושה רבעים מכל סחר-החוץ של ישראל. אולם למעשה אין זה כל כך פשוט.

אמנם, שינוי השערים מוזיל את הסחר רות הישראליות באירופה, אך יתרון זה משתבש בגלל כמה גורמים:

● פיהות הדולאר מגדיל גם את סיכויי הסחורה האמריקאית, כגון פרי הדר, בשוק האירופי. סחורה זו תתחרה בישראל.

● מופעל לחץ גדול על יפאן להעביר חלק מן הייצוא שלה מן השוק האמריקאי קאי לשוק האירופי, שם יתחרה עם הייצוא הישראלי.

● האירופים עצמם ייתקלו עתה בקשיים בייבוא סחורתם לאמריקה, ועל כן ישתדלו יותר למכור את סחורתם באירופה עצמה. משום כך אין לצפות לשינוי דראסטי לטובה בייצוא הישראלי לאירופה. לעומת זאת יחול שיפור כלשהו בייצוא לארצות-הברית, למרות שלא חל שינוי ביחסי

ביום השני השבוע, כאילו לקראת חג המולד, התעטפה גם ירושלים בשמיכה לבנה. בתמונה: שלג מכסה את הרחבה ליד החומה משני עברי שער יפו, כשעל קו האופק מזדקר נוגדל זוד.

הדולאר והל"י, כי ביולי הטיל הנשיא ניקסון מס-מגן של 10% על כל הייבוא לאמריקה, ומס זה חל גם על סחורה מישראל. מס זה בוטל עתה, מפני שפיהות הדולאר נועד להשיג את אותה המטרה. בסך הכל, לגבי המשק הישראלי: שינוי קטן, ולאוו דווקא לטובה.

יחסי חוץ

העולם כולו

נגדנו ...

אורתאנט, המוכיר השלישי של האו"ם, המסיים בסוף השבוע את תפקידו, היה גם אידיוט וגם שונאי-ישראל. כך, על כל פנים, סיפר יומן-אירועים של הטלוויזיה הישראלית בערב שבת למאות אלפי צופיו. מה הפך את האידיוט לשונא? זאת לא אמרה התוכנית.

לעומת זאת, היא נתנה מייד לאחר מכן דוגמה ממשית איך להפוך מזכיר-א"ם ל"שונא המדינה, בעודו באיבוי.

האם היתה נאצי? יורשו של או תאנט, האוסטרי קורט ולדהיים, רואיין על-ידי היים יבין, אחד הקריינים הסימפאטיים ביותר של הטלוויזיה, שאינו ידוע כמראיין פוליטי מומחה.

היה זה ראיון מיוחד במינו. אין ספק שולדהיים לא עבר מעולם כדוגמתו.

כי יבין הלך בדרך המקובלת על מראיינים מסויימים בישראל, המציגים ככוונה שאלות גסות ומרגיזות — אם כדי להוציא את המראיין משלוותו, אם כדי להוכיח לצופה או לקורא עד כמה שהם עצמם גיבורים.

כמעט במילים מפורשות, שאל יבין את ולדהיים אם היה נאצי, מה עשה במלחמת העולם השנייה, אם אינו אדם חלוש מדי לתפקיד זה, וכיצד באלה.

מכיוון שאיש לא טען מעולם שיש כחם כלשהו בעברו של ולדהיים, היו השאלות הפרובוקטיביות מיותרות לגמרי. מה גב שמתגובת יבין עצמו נתברר כי אין לו שום יסוד לפקפק בטוהר עברו של המוכיר, וששאל את השאלה רק בגלל לאומיותו של האיש.

עובדת שרותו של ולדהיים כסגן בוור מאכט בחזית הרוסית בימי המלחמה לא הפריעה לברית-המועצות לתמוך במועדויות באופן פעיל.

שליטה עצמית. דבר אחד הצלחו יבין להוכיח: שולדהיים מחונן באמת ב"כישרון דיפלומטי ובשליטה עצמית על אית.

כי במקום להתפרץ ולהגיב על השאלות כראוי, לא עיוות אף שריר בפני ענה בצורה עניינית ושקטה.

אך יתכן כי פגישה ראשונה זו עם ישראלי, למחרת בחירתו, תתרום תרומה ל"פרכת יורש אורתאנט גם ליורש גישו לישראל.